

Medlem af Inatsisartut
Michael Rosing
/Her

§ 37 besvarelse 228, valg handlinger, Miro.

Naalakkersuisut takker Medlem af Inatsisartut Michael Rosing for fremsendelse af § 37 spørgsmål angående valg handlinger.

Spørgsmål til Naalakkersuisut vedr. afholdelse af valg med mere:

1. Ved valget til Inatsisartut 2013 blev jeg gjort bekendt med, at det ikke er tilladt at føre valgkamp på Thule Airbase, hvor der så vidt jeg ved bor omkring 200 personer med valget i Grønland. Efter min opfattelse udgør dette et brud på afsnit 3.3 i IPU's deklaration "Declaration on Criteria for Free and Fair Elections", der omhandler retten til frit at bevæge sig rundt i landet for at føre valgkamp. Er Naalakkersuisut enig i denne betragtning, og agter man på den baggrund at drøfte problemstillingen med de relevante amerikanske myndigheder ved først give lejlighed?

Svar:

Naalakkersuisut finder anledning til at undersøge spørgsmålet nærmere, og vil herunder drøfte sagen med de relevante amerikanske myndigheder snarest belejligt.

2. Demokraterne anser det som et problem, at de præcise valgresultater bliver offentliggjort meget detaljeret. Eksempelvis kan man på www.valg.gl se, hvordan de 17 stemmer, der blev afgivet i Igaliku i forbindelse med valget til Inatsisartut i 2013, blev fordelt på de enkelte kandidater. Dette strider efter vores opfattelse imod såvel afsnit 2.7 som afsnit 4.5 i IPU's "Declaration on Criteria for Free and Fair Elections", der begge taler om hemmelige afstemninger. En afstemning kan ikke siges at være hemmelig, hvis man med stor sandsynlighed kan regne ud, hvem der har stemt hvordan. Er Naalakkersuisut enig i denne betragtning, og vil man på den baggrund igangsætte arbejde for, at resultaterne bliver rapporteret i en mere aggregeret form, så man ikke længere kan regne ud, hvem der har stemt på hvem på de små afstemningssteder?

Svar:

Naalakkersuisut vil vurdere problematikken i forbindelse med de kommende revisioner af valglovene.

3. Ved valg til vores folkevalgte forsamlinger er det kutyme, at hvert bosted stemmer på det samme valgsted. På selve valgdagen er det stort set umuligt at nærme sig et valgsted uden at blive antastet af kandidater for partierne. Dette kan

27. november 2013
Sagsnr.
Dok. Nr. 939011

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 52 86
E-mail: nnpan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

af nogle opfattes som en hindring i at udøve sine demokratiske rettigheder. Ligeledes kan det opfattes som intimidation, og er derfor i strid med afsnit 4.5 i IPU's "Declaration on Criteria for Free and Fair Elections". Er Naalakkersuisut enig i denne betragtning, og vil man på den baggrund tage skridt til at revidere reglerne omkring valgafholdelse, så valgkampagner på selve valgdagen bliver forbudt, eller som minimum bliver flyttet så langt væk fra valgstedet, at det er muligt at komme frem og tilbage hertil uden at blive antastet eller intimideret af kandidater, der stiller op til det pågældende valg?

Svar. Det har i mange år været kutyme at partier og andre kandidater har hængt plakater op m.v. og inviteret vælgere ind til en snak i nær tilknytning til valgstederne i forbindelse med afholdelse af valg. Med hensyn til om vælgere bliver antastet eller intimideret af kandidater udenfor afstemningsstederne, er dette ikke reguleret i den nugældende Landstingslov nr. 9 af 31. oktober 1996 om valg til Grønlands Landsting § 59, hvor vælgerens rettigheder bliver beskyttet inde i selve afstemningslokalet, således at vælgerne ikke bliver rådet, anvist eller opfordret til en bestemt stemmeafgivning af valgbestyrelsen eller af andre som må befinde sig i afstemningslokalet.

Bestemmelsen lyder:

"Medlemmer af valgbestyrelsen eller andre, som efter bestemmelse i denne landstingslov har ret til at være til stede i de lokaler, i hvilke stemmesedler modtages, må ikke

1) under afstemningen give en vælger råd, anvisning eller opfordring med hensyn til, på hvilken kandidat vælgeren skal stemme,

2) give andre underretning om, hvorvidt en vælger har været til stede, forlangt eller afleveret stemmeseddel, eller

3) meddele andre, hvad de på stemmestedet har erfaret med hensyn til, hvilken kandidat eller parti vælgeren har givet sin stemme.

Stk. 2. Der er ikke tilladt at føre anden kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme, end den, der er foreskrevet i denne landstingslov.

Stk. 3. Overtrædelse af bestemmelserne i stk. 1 og 2 kan medføre foranstaltninger efter kriminalloven."

Bestemmelsen forefindes også i den kommunale valglov, Inatsisartutlov nr. 7 af 3. december 2012 om valg til kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer § 84.

Naalakkersuisut vil vurdere problematikken i forbindelse med de kommende revisioner af valglovene.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Vittus Qujaukitsoq